

■ Statsvetenskapliga förbundet

FÖRBUNDSREDAKTÖR: MAGNUS ERLANDSSON

Förbundsredaktören har ordet

I fem år har dessa örönmärkta sidor utgjort en särskild avdelning av den tidskrift du håller i handen, som ett tecken på samarbetet mellan Statsvetenskapliga förbundet och Statsvetenskaplig tidskrift. Med den tidigare medlemstidskriften Politologens frånfalle (2004) stängdes ett fönster ut mot förbundets medlemmar, kort därefter öppnat igen i och med dessa ”förbundssidor”.

Enligt dåvarande förbundsordförande Gullan Gidlund hade det övergripande samarbetet mellan tidskrift och förbund som målsättning att skapa ”en dynamisk kontaktyta mellan de statsvetenskapliga miljöerna och tidskriften och därmed ge nya förutsättningar för en mötesplats med kvalificerad debatt och för publiceringar av hög vetenskaplig kvalitet”.¹

Ambitionen med just förbundssidorna, utöver att informera om möten, konferenser och förbundets verksamhet, var möjligen lite mer begränsat, och har skiftat något under åren. Till en början hette det att denna avdelning skulle inriktas på diskussion om forskning och undervisning i statsvetenskap², senare ses som ett

forum för att samtala om statsvetenskapen som ämne och de roller statsvetare spelar som forskare och lärare³, och till sist vara ett brett och samhällsengagerande debattforum om svensk statsvetenskap⁴. Dessa ”programförklaringar i koncentrat” från tidigare redaktörer kan synas likartade, men eftersom ramarna har varit vida har förbundssidorna ändå haft lite olika karaktär över tid.

Bläddrar man igenom de fem senaste årens nummer finner man några (i tidskriften) förbipasserande ämnen och flera återkommande teman. Till de förra hör till exempel roll- och förhandlingsspel som undervisningsform, framtiden för feministisk forskning, statsvetares fackliga engagemang, samt arvet efter (och eftermälet till) Herbert Tingsten.

Till de senare och mer regelbundna temana hör jämställdheten inom den statsvetenskapliga disciplinen (med i fem av sexton nummer, liksom i detta), internationaliseringen och förväntningarna på svenska statsvetare att hävda sig på engelska (med i tre nummer), statsvetare i massmedia, (finansiella) hot mot forskarutbildningen, principer för sammanläggningsavhandlingar, samt kontaktytor mellan statsvetenskapen och ett par andra dis-

---

1. Statsvetenskaplig tidskrift 2005, årg. 107, nr 1, s 85.
2. aa:86

3. Statsvetenskaplig tidskrift 2006, årg. 108, nr 2, s 223.

4. Statsvetenskaplig tidskrift 2008, årg. 110, nr 1, s 125, samt Statsvetenskaplig tidskrift 2009, årg. 111, nr 4, s 386.

Har du synpunkter på förbundssidan eller vill lämna bidrag är du välkommen att kontakta förbundsredaktören via e-post Magnus.Erlandsson@score.su.se eller telefon: 0708-954500.

---

cipliner (politisk psykologi och freds- och konfliktforskning).

Var man än bland dessa förbundssidor stoppar ned näsan finner man välskrivna, läsvärda och i flera fall fortfarande angelägna texter. Läs dem gärna igen!

Samhällsengagerande debatt eller introspektion?

Som nytillträdd så kallad förbundsredaktör – med de enda inledande riktningssignalerna att uppdraget innebär stor självständighet och frihet, att man har 2-12 sidor till förfogande, samt orden från redaktion och redaktionsråd om att ”i princip har vi inga synpunkter på innehållet”¹ – ställer jag mig förstås lite olika frågor om material och form.

Om detta ska vara *ett forum för diskussion om svensk statsvetenskap och dess utövare, gärna med relevans för fler än dem inom professionen* – för så lyder nu min egen försiktigt oförvägna programförklaring i koncentrat – vad har inte redan blivit sagt under de föregående åren, och vad tål att upprepas? Och går det att skapa ett innehåll av intresse för både statsvetarna själva och åtminstone delar av det samhälle de studerar?

Den nu avgående redaktören, Helena Olofsdotter Stensöta, menade i sin sista krönika att förbundssidorna är ”den naturliga och enda kanalen” för reflektion kring det statsvetenskapliga ämnet och den statsvetenskapliga professionen.² (Men denna diskussion förs förstås också i läroböcker, på seminarier, debattsidor – och bloggar.) Min föregångare lyfte även fram svårigheterna med att på dessa sidor

skapa en arena för en bredare och samhällsleligt engagerande debatt, särskilt med tanke på den konkurrens en liten scen som denna (med utgivning fyra gånger per år och med en spridning i huvudsak begränsad till det svenska statsvetarkollektivet) möter från andra medier. (Förfrågningar från – eller goda utsikter att få utrymme på – DN Debatt eller SvD Brännpunkt skulle knappast nedprioriteras till förmån för Statsvetenskaplig Tidskrifts förbundssidor.) Till villkoren för en redaktör hör förstås också den konkurrens om skrivtid som de till dessa sidor bidragande skribenterna möter från de håll där deras publicering kan förväntas väga tyngre på den akademiska meritlistan.³

Jag axlar manteln och tar upp den kasta-de handsken från min föregångare som önskade en tydligare profilering av dessa sidor – mot (i första hand) antingen en bredare samhällsdebatt eller (i andra hand) en smalare ämnes- och professionsdiskussion. Men jag gör den omvända prioriteringen och värnar sidornas karaktär av inom-disciplinär reflektion. Uppmaningen till dem som medverkar på förbundssidorna under mitt redaktörskap får istället bli densamma som till uppsatsskrivande studenter och forskande anslagsäskare: vik några rader åt att beskriva samhällsrelevansen! För den som ändå väljer förbundssidorna före (eller efter att ha refuserats av) DN Debatt, finns det förstås alltid utrymme.

Förslag på teman för 2010

Är det något i den ursprungliga tanken med forumet som inte fått den uppmärksamhet det förtjänar, så är det diskussionen om pedagogik, undervisning och statsvetare som lärare. Min förhoppning

1. Det ska också sägas att redaktionen förstås står till förfogande för input och avstämning

2. Statsvetenskaplig tidskrift 2008, årg. 111, nr 4, s 385.

3. Ibid.

är också att någon eller några skribenter delar med sig av sina erfarenheter och råd när det gäller läroboksförfattande. Ett av årets nummer ser jag gärna vikas åt statsvetare som mer än sina kollegor är aktiva på bloggar och andra sociala medier. Så här är till sist en preliminär agenda för de kommande förbundssidorna.

1. Hur utvecklar vi den statsvetenskapliga undervisningen och våra kompetenser som lärare?
2. Reflektioner från läroboksförfattare om genrens utmaningar och glädjeämnen.
3. Den twittrande statsvetaren: Hur för-ena den första och tredje uppgiften?

Ni som känner er stimulerade av dessa ämnen (eller tidigare teman!) är välkomna med idéer eller texter – och det gäller förstås också alla er som vill skriva om och diskutera något helt annat, bara det låter sig rymmas under rubriken ”svensk statsvetenskap och dess utövare”. Väl mött!

MAGNUS ERLANDSSON
STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN
OCH SCORE, STOCKHOLMS UNIVERSITET

Jämställdheten inom svensk statsvetenskap IV: Kurslitteraturen och undervisningen

---

Under de senaste åren har det i förbundssektionen i Statsvetenskaplig Tidskrift förts en diskussion om jämställdheten inom svensk statsvetenskap (jfr Olofsdotter Stensöta et al. 2007; Olofsdotter Stensöta & Forsberg 2008; Bennich-Björkman et al. 2008; Rothstein 2009). En aspekt av denna fråga, som inte har kommit upp i

debatten, har att göra med jämställdhetsperspektiv i undervisning och litteratur på grundutbildningen i statsvetenskap. I denna kartläggning har vi under januari 2010 undersökt kurslitteraturen i statsvetenskap vid 16 lärosäten, och vi rapporterar här våra tentativa resultat.

Utgångspunkten för undersökningen är den enkla observationen att vi på olika sätt är ålagda att aktivt jobba med jämställdhetsfrågor i relation till undervisningen. I jämställdhetsplanen vid författarnas eget lärosäte (Södertörns högskola) sägs det exempelvis i målbeskrivningen att jämställdhet och genus ska ingå som en integrerad del i utbildningen. Faktum är att texten talar om en ganska långt driven könsmedveten pedagogik. Vi ska helt enkelt använda kurslitteratur som inte missgynnar eller osynliggör något kön samt integrera genus- och jämställdhetsperspektiv i all undervisning. Utan att ha undersökt saken närmare kan man förmoda att liknande beskrivningar återfinns – i olika sammanhang – vid alla svenska lärosäten. Det är därför intressant att försöka teckna en bild av hur vi statsvetare rent generellt lever upp till sådana utfästelser på olika håll.

Utgångspunkter och genomförande

Ett problem i sammanhanget har att göra med en allmän nivåskattningsproblematik. Hur stor andel av kurslitteraturen måste ta upp genusperspektiv för att vi ska kunna säga att vi faktiskt lyckas med att integrera genus- och jämställdhetsperspektiv i undervisningen? Det handlar rimligtvis inte om att alla böcker och artiklar som vi överhuvudtaget inkluderar på våra litteraturlistor måste ha något slags genusperspektiv – det är snarare det totala